

PALMOWY (56) *ai*

a oraz o jasne (w tym w a 5 r. błędne znakowanie).

sg m N palmowy (5). ◇ G palmow(e)go (1). ◇ D palmow(e)mu (1). ◇ f N palmowã (5). ◇ A palmową (2). ◇ I palmową (1). ◇ n N palmowé (13); -é (1), -(e) (12). ◇ G palmow(e)go (14). ◇ A palmow(e) (2). ◇ I palmowym (2). ◇ pl N subst palmow(e) (2). ◇ G palmowych (2). ◇ D palmowym (1). ◇ A subst palmow(e) (4). ◇ I f palmow(e)mi (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI w.

Przymiotnik od „palma” ‘*phoenix dactylifera L.*’; *palmeus* Mącz, Cn; *palmosus* Mącz; *palmaris* Cn (56) :

a. Będący palmą lub jej częścią, należący do palmy (51) :

W połączeniu szeregowym (1): Tu palmowe/ tu bobkowe/ tu drzewo oliwne/ Dáie wonność wyraftáiąc y owoce dźiwné. *KlonŻal* C4v.

W porównaniach (11): Abowiem śprawiedliwy człowiek iako drzewo palmowe zakwitnie *WróbŻółt* 91/13 [przekład tego samego tekstu *RejPs*, *RejPos*, *RejZwierc*, *KołąkSzczęśl*]; *RejPs* 137v; *Leop Iob* 29/18; *RejPos* 222v, 240, 334v; *RejZwierc* 51v; gdy go [Symona] braćia w koło obftąpili/ tedy był podobny Cedrowi który fię rodzi ná Libanie/ á oni iáko drzewam pálmowym [*quasi rami palmarum*]. *BudBib Eccli* 50/12; podwyżłzona dźiś [...] y iáko Cyprys ná gorze Syońfkiey: y iáko Pálmowe drzewo/ około brzegów Kádes łzczepione *LatHar* 410 [przekład tego samego tekstu] 508; *KołąkSzczęśl* B3v.

Wyrażenia: »palmowe drzewo« [szyk 17:9] (26): Palma. ein dattelbom Pálmowe drzewo. *Murm* 106; *Mymer*¹ 20v; *WróbŻółt* 91/13; *RejPs* 137v; *Leop Iob* 29/18; [w królestwie Senegle] Pićie máią fok z drzewá pálmowego/ owocow máią rozmaitych dofyć *BielKron* 450v, 264, 441v, 446; Sandalides, Nieyáki rodzaj pálmowego drzewá. *Mącz* 367a; Toga palmata. Szátá pálmowego drzewá gáłáskámi nátikána tych którzy zwićięftwo nád nieprzyacióły otrzymawáli. *Mącz* 456d, 101a, [274]a [2 r.], 404c [2 r.]; *SienLek* 250, Xxx3; *RejPos* 334v; *BudBib Eccli* 50/12; *SkarŻyw* 50; *KlonŻal* C4v; *Calep* [748]a; *LatHar* 410, 508; *KołąkSzczęśl* B3v.

»liście (list) palmowe(-y)« [szyk 3:2] (5): *BielKron* 441v; [św. Symeon] vplotfzy łobie gruby łancuch z pálmowego lićia ściágnął mocno łędzwie swoie/ ták ifz rány fie ná ćiele poczynyły *SkarŻyw* 29, 29 marg, 51, 52.

»palmowy(-a) owoc, jagoda, orzech« = *daktyl* [szyk 4:2] (3:2:1): DActilli ieft owocz palmowy *FalZioł* III 20a; Pálmowe iągody. *BielKron* 40 marg, Llll2; Dactylus, pro fructibus palmae arborum Pálmowy orzech. *Mącz* 77a, [274]a. Cf »daktyły i palmowe owoce«.

»rozga (a. różdźka), gałąź palmowa« [w tym: jako oznaka czci i holdu, zwycięstwa (7)] = *ramis palmae Vulg*; *spatula* Cn [szy: 11:2] (10:3): *HistAl* Av; *Leop 1.Mach* 13/51; Bowiem gáłáś Pálmowa/ ták łtátecznie rofcie/ Im iá bárzyey náchylifz/ závády łtánie profcie. *RejZwierc* 114; Potrąwy ich ryby á ptaki/ z Ryżu pieką chleb/ pićie co z różdek Pálmowych ćiecze kiedy ie rzeżá [...] máią *BielKron* 446, 39, 40, 443; *Palmae fructus*, [...] *Metaphoricos*, Rózgá pálmowa którą zwykli ćy ność którzy zwićięftwo otrzimáli. *Mącz* [274]a; *RejPos* 222v; *RejZwierc* 51v; *LatHar* 354 [2 r.]; *WujNT Ioann* 12/13.

Szeregi: »palmowy albo daktylowy« (2): *Palmosus*, Pełny palmowego álbo dactilowego drzewá. *Mącz* [274]a, [274]a.

»daktyły i palmowe owoce« (1): [*Nigryte*] przynóšili Koty morŕkie/ tákieŕ Małpy/ Dáktyły y Pálmowe owoce *BielKron* 451v.

»palmowy i oliwny« (1): Oni tedy [...] namilŕzemu Synowi twemu/ odkupicielowi narodu ludzkiego/ záŕzli ná drogę/ y rozgi pálmowe/ tákŕe teŕ y oliwne/ pod nogi iego ŕláli *LatHar* 354.

b. W którym rosną palmy (3) :

Wyrażenia: »las palmowy« (1): *Palmetum* – *Lyas* palmowi. *Calep* [748]b.

»miasto palmowe« = *peryfraza lub określenie miasta Jerycho* (1): [*Jehowa ukazał Mojŕeszowi*] dolinę Ierychá miáŕtá palmowego [*Ierecho civitatis palmarum*] *BudBib Deut* 34/3; [poŕiedli miáŕto palmowe *BudBib Iudic* 3/13].

»ogród palmowy« = *palmetum Mącz, Cn; lucus palmaris Cn* (1): *Mącz* [274]a *cf Szereg*.

Szereg: »palmowy albo daktylowy« (1): *Palmetum*, *Sad*/ ogród pálmowy álbo dáctilowy. *Mącz* [274]a.

c. Uzyskany, wytworzony z palmy, jej części lub owocu (2) : chleb był z drzewá obyczáiem pieczony rowny Pálmowemu/ ábowiem ono drzewo ktore ŕlodkie ieŕt w káŕki s ŕiekáią y ŕmázą w oliwie/ potym pieką plácki ŕniego. *BielKron* 446.

Wyrażenie: »wino palmowe« = *vinum palmeum Cn* (1): Nie pija teŕ Krol nic inego iedno wino Pálmowe/ ktore bárzo ŕlotkie iáko Dáktyły *BielKron* 453v.